Fülöp Lajos

MŰFORDÍTÁSOK
angol, német, francia, latin, olasz, cseh és orosz költők verseiből

Angol nyelvből

William Shakespeare

22. SZONETT

Hiába mutat öregnek a tükör,
Ameddig egy vagy az ifjúsággal;
Ám ráncaid gyarapodása letör,
Hisz az már eljegyez a halállal.
A mai éned még olyannyira szép,
Hogy megfiatalítja lelkemet.
Ez pedig mindkettőnknek gyönyörűség.
Miért is volnék nálad öregebb?
Ó, kedvesem, vigyázz hát ezért nagyon
— Ígérem, én is ezt teszem érted —,
Úgy dajkálom majd a szívedet, ahogy
Bajtól szerető szüléd sem félthet.
S ha meghalnék is, nálam marad szíved,
Ahogy enyém is együtt él veled.

75. SZONETT

Olyan vagy, mint az éltető kenyér,
S szikkadt földnek a tavaszi vízár;
Az elmém érted gyötrelemben él,
Mint a fösvény, az örök pénzsóvár;

Csupa öröm, boldogság a részem,
Néha meg a féltékenység csigáz;
Kívánom, csak hozzám kötődj szépen,
Majd dicsekszem, csodáljon a világ;
A szépséged betölti lelkemet,
Egy pillantásodtól elolvadok;
És más örömet nem is keresek,
Csak amit adtál, és még adhatol.
Gazdag szegényen, szegény gazdagon,
Csordultig vagyok, s mégis szomjazom.

Percy Bysshe Shelley

DAL

Zúzmarás faágon búsul egy nagy
párjavesztett madár;
hideg szél borzolja, fölötte fagy,
alatta jeges ár.

Didereg a föld, kopár a vidék,
élettelen a fa, —
s a süket csöndben egy malomkerék
fölsejlő sóhaja.

William Butler Yeats

HA MEGÖREGSZEL

Ha megöregszel, s ezüstös hajjal
tűz fényénél olvasod könyvemet,
idézd fel az ifjonti énedet,
s arcod báját egy tűnő mosollyal.

Közelséged mindenki kedvelte,
oly sok igaz és számító barát...
Ám kedélyed sűrű változását,
tudod jól, csak egyetlen szerette.

És majd életedre visszanézve
nosztalgiával suttogod nekem:
kár, hogy elmúlt, kihunyt a szerelem,
s messzire szállt az emlékezete.

Német nyelvből

Johann Wolfgang Goethe

VÁNDOR ÉJI DALA

Csúcsok fölött
már csönd honol,
lombok között
a nyugalom:
elült a nesz.
Hallgat az erdei madárka,
— várj csak, nemsokára
te is pihensz.

A KEDVES KÖZELÉBEN

Rád gondolok, ha fényét a nap
tengerbe ejti;
rád gondolok, ha a forrás vizét
holdsugár festi.

Téged látlak, ha utak fölött
a por kavarog;
s éjjel, ha a vándor lába alatt
a palló inog.

Téged hallak, ha a tompa hullám
partra csapódik,
s ha a ligetben járok, ahol a
csend hallgatózik.
Veled vagyok, hogyha távol lennél,
— és mégis közel.

A nap lebukik, csillagok gyúlnak...
Ó, kedves, jöjj el!

Heinrich Heine

EGY LUCFENYŐRE

Lucfenyő áll magányosan
az éjszakai zord hidegben.
Az alvót fehér lepellel
már hó és jég takarja be.

Karcsú pálmáról álmodik,
amely a Távol-Keleten
társtalanul, némán búsul
egy tűzforró sziklaszirten.

Friedrich Nietzsche

MAGÁNYOSAN

Varjúcsapat
város felé surranva tart:
a hó szakad —
boldog, kinek otthona van!

Most búsan állsz,
s hátranézel — régóta már!
Ó, hova szállsz
a tél elől, bolond madár?

Ez a világ
néma, kietlen sivatag!
Olyan zilált
és nyughatatlan, mint te vagy.
Még fakón állsz,
kivert csavargója télnek
majd ködként szállsz

az egyre hidegebb égnek.

Repülj, madár,
károgd pusztákba bús dalod!
Rejtőzz el már, —
s a bánatod takarhatod!

Varjúcsapat
város felé surranva tart:
a hó szakad —
jaj annak, ki otthontalan!

Rainer Maria Rilke

ŐSZI NAP

Uram, a forróság elköszönt végre.
Kérlek, árnyékold be a napórákat,
és bocsáss hű szeleket a mezőkre.

Érleld meg az utolsó gyümölcsöket;
még két melegebb napot adjál nekik,
tedd tökéletesebbé valamennyit,
és édesítsd meg a szőlőszemeket.

Már nem épít, kinek nincs még háza,
aki maga van, az egyedül marad;
éjszaka olvas, leveleket kapar,
vagy lent a parkban kószál erre-arra
nyugtalanul a sűrű hóhullásban.

Francia nyelvből

François Villon

RONDÓ

A sittről ugyan kiengedtek
— Csuda, hogy életben maradtam —,
A balsors azóta is kerget.
Látjátok, ugye, mily kegyetlen!
Vajh, miért kínoz, miért zavar?
Hagyhatna most már békén engem,
A hazatérőt.

Ám ha továbbra is árt nekem,
Hogyha az életem akarja:
Uram, fogadj be országodba,
És bocsásd otthonába lelkem,
A hazatérőt!

AZ AKASZTÁST VÁRÓ NÉGY SORA

Franciának születtem — mily kár,
A pontoise-i Párizs dajkált;
S most egy kötél jelzi fejemnek,
Mennyi a súlya fenekemnek.

RÖVID SÍRFELIRAT

Egy vén diáknak sírja fent
a kápolnában lelhető.
Kimúlt szerelmi bújában:
François Villon az illető.
Vagyona nem volt nékije,
elosztott minden limlomát.
Önzés sohasem vezette.
Mondjatok érette imát!

Latin és olasz nyelvből

Janus Pannonius

VÁRADI BÚCSÚÉNEK

Bán Imre emlékének

Hólepel borítja a téli tájat,
s a minap még oly hivalgón zöld erdő
zúzmara súlyától roskad fehéren...
Ám mennünk kell a szép Körös-vidékről,
urunk parancsa szólít a Dunához.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Se folyó, se láp nem tart vissza minket,
fémlő fagy fogja kérgüket keményen.
Hol előbb félve evezett a jobbágy,
most gyalogában, merészen lábol át
a jéggé dermedt hullámoknak hátán.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Nem száll csónak se a vízen simábban,
gyorsabban szárnyas evezők se vonják
— még ha a játékos, fürge Zephyrus
bíbor színűre festi is a tengert —,
mint ahogy a szánt lovaink repítik.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Búcsúzom tőletek, meleg források,
kénes gőzötök nem fojt párájával,
a lágy timsós elegy áldás a szemre,
megjavul tőle a beteg látása,
és illata sem facsarja az orrát.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Ég veled, könyvtár, tőled is búcsúzom,
elődök drága műveit megőrző,
Patara után Phoebus is itt lakik,
s a költők patrónusai, a Múzsák,
ők is elhagyták árnyas Castaliát.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Üdv, néktek, aranyló királyszobrok,
kiknek a vad, pusztító tűz sem ártott,
ahogy megkímélt falak omlása is,
midőn a várat a láng tépte-marta,
és az eget szürke pernye vonta be.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Te pedig, rőt fegyverzetű hős lovag,
ki harci szekercét szorítsz jobbodban,
s akinek márványoszlopos sírboltját
folyékony nektár lepte be ragyogva,
segíts utunkon, pártfogásod óvjon.
Fel, cimborák, ideje útra kelnünk.

Assisi Szent Ferenc

NAPHIMNUSZ

In memoriam P. Soós Ányos

Felséges, mindenható és jóságos Úr,
tiéd a dicséret, dicsőség és tisztelet
— és minden imádás.
Minden egyedül csak a te érdemed,
s méltatlan az ember, hogy kiejtse neved.

Dicsértessél, Uram, és minden teremtményed,
különösen bátyánk, a Nap,
kitől a nappal, a világosság ered,
a aki szépséges, sugárzó és ragyogó:
tehozzád hasonló, Mindenható.

Áldjon, Uram, téged Hold nénénk,
és csillagmilliárdja az égnek,
kiket te alkottál fényesnek és szépnek.

Magasztaljon, Uram, Szél öcsénk,
levegő, felhő, szép és rút idő:
ők az éltetői teremtményeidnek.

Dicsérjen, Uram, Víz húgunk,
aki olyannyira hasznos,
oly értékes, tiszta és alázatos.

Áldjon, Uram, téged Tűz bátyánk:
vele világítod meg az éjszakát,
s aki szép, hatalmas, erős és vidám.

Dicsérjen, Uram, Földanya nénénk,
ő nevel és táplál bennünket,
megannyi gyümölcsöt, füveket
és tarka virágokat terem.

Áldjon, Uram, téged minden ember,
ki jóságodért másoknak megbocsát,
aki tűr ínséget, testi és lelki nyavalyát,
és boldog, Felséges, mert tetőled
nyerheti majd el a koronát.

Magasztaljon, Uram, nővérünk, a testi halál,
melyet egyetlen ember sem kerülhet el.
Akik halálos bűnben távoznak, elkárhoznak —
de boldogok a követői szent akaratodnak,
a második halál már nem árthat azoknak.

Dicsérjétek hát Uramat és magasztaljátok,
adjatok hálát neki,
és nagy alázattal szolgáljátok!

Giosuè Carducci

BÚCSÚ

Ó, sápadt orgona!
A csillagok a tengerárba hullnak, —
Forró szívemnek jéggé kell fagynia.

Cseh és orosz nyelvből

Vladimir Holan

FELTÁMADÁS

Bozók Ferencnek

Hogy halottainkból akkor
harsonák hangja riaszt fel?
Uram, bocsásd meg nekem
profán vigasztalódásom:
én csupáncsak egy kakas
kukorékolására gondolok...

Még mélázunk egy darabig,
majd előbb a mama kel fel.
Kimegy a konyhába,
tüzet rak,
vizet melegít,
és megfőzi a kávét,

— ismét hazatalálunk.

Szergej Jeszenyin

BALLAGOK ÉN

Ballagok én, magányos vándor,
mezítlábas, kósza lélek;
ahol rügyek ringnak az ágon
fehér nyírek sűrűjében.

Csak tengek-lengek a világon,
de utamon csillag vezet,
és jobb jövőm eljöttét várom,
míg rozstáblák közt lépkedek.

Piros alma a felkelő nap,

egekbe hajnal emeli.
Dologra indul a kaszás had,
dalukat szellő lengeti.

Most tanya mellett ballagok el,
közben magamban mormolom:
milyen boldog a vándorember,
van tarisznyám és van botom.

De nincs barátom, ellenségem,
már elfeledtek engemet.
Aranyló mező az örömem,
és kévéknek köszönhetek.

Kiadványaink

2017-ben megjelent